

prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău
Judecător: V. Ciumac
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru

ÎNCHEIERE

26 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Luiza Gafton, Oleg Sternioală

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Beșelea Ștefan,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Beșelea Ștefan
împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” cu
privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, prin care a fost
respins apelul declarat de către Beșelea Ștefan și menținută hotărârea primei instanțe,

c o n s t a t ă :

La 04 iunie 2015, Beșelea Ștefan a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” cu
privire la anularea actului administrativ.

În motivarea cererii reclamantul a invocat, că în luna februarie a anului 2015, la
data primirii facturii pentru consum a energiei electrice, a observat că la rubrica sumă
neachitată pentru perioadele precedente era indicată suma de 15 830,02 lei, ceea ce
nu corespundea realității, deoarece pentru luna ianuarie a aceluiași an nu a avut nici o
restanță.

Susține că pentru a exclude careva erori s-a adresat către furnizorul ÎCS „Gas
Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL cu o cerere, prin care a solicitat să i se explice
din care considerente a apărut suma inclusă în factură.

Menționează că furnizorul i-a comunicat că el în calitate de consumator a admis
încălcări al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat
prin Hotărârea Consiliului de administrare al ANRL nr.393 din 15 decembrie 2010 și
că actul de constatare a încălcărilor o să-i fie trimis prin poștă.

Ulterior, printr-o scrisoare, a fost informat că e necesar să se prezinte la oficiul
furnizorului pentru a ridica actul de depistare a încălcărilor.

Relevă că la 09 aprilie 2015, pe lângă prezentarea actului i s-au mai prezentat niște scrisori, prin care furnizorul l-ar fi anunțat că respectivul act i s-a transmis prin poștă și că destinatarul nu l-ar fi ridicat.

Reține Beșelea Ștefan că nu a fost informat despre ridicarea scrisorilor, mai ales că el a fost de câteva ori la oficiul poștal din localitate pentru a primi pensia de invaliditate.

Menționează că în actul emis de către furnizor s-a indicat că s-a depistat încălcări contractuale și anume: conectarea neautorizată la L.E.A Union Fenosa, evitând aparatul de măsură, iar printr-un alt act, întocmit tot de reprezentanții furnizorului, careva iregularități la echipamentul de măsurare nu au fost depistate. Totodată s-a consemnat precum că el ar fi fost prezent la întocmirea actului dar nu a dorit să-l contrasemneze.

Invocă reclamantul că el nici nu i-a văzut pe respectivii domni - reprezentanți ai furnizorului pentru că la momentul respectiv nu se afla la domiciliu. Falsul în declarații se poate observa în scrisoarea de ieșire nr. 0505/04434 - 20150131 care indică că, actul de depistare a fost întocmit la 20 ianuarie 2015, iar actul propriu-zis indică data de 22 ianuarie 2015.

Suplimentar mai invocă reclamantul că un careva contract încheiat cu furnizorul energiei electrice la fel nu a fost niciodată încheiat, prin urmare nici nu există un astfel de contract.

La 23 aprilie 2015 s-a adresat către furnizorul energiei electrice cu o cerere prealabilă pentru a rezolva divergențele apărute pe cale legală, care la 11 mai 2015 a primit răspuns prin care i s-a comunicat că acțiunile reprezentanților furnizorului au fost perfect legale.

Solicită Beșelea Ștefan anularea deciziei ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL cu privire la aplicarea normelor de recalcul pentru neînregistrarea energiei electrice conform Regulamentului pentru furnizarea și utilizare și iradierea sumei de 15 830,02 lei din factura pentru consum a energiei electrice.

Prin hotărârea Judecătorei Râșcani, mun.Chișinău din 12 august 2015, acțiunea a fost respinsă (f.d. 35, 40-42).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016, a fost respins apelul declarat de către Beșelea Ștefan și menținută hotărârea primei instanțe fără modificări (f.d. 81-86).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 07 septembrie 2016 a fost admis recursul declarat de către Beșelea Ștefan, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016 cu remiterea pricinii la rejudecare în instanța de apel (f.d. 101-107).

Instanța de recurs a constata că la rejudecarea cauzei Curtea de Apel urmează să vizualizeze materialele video în modul stabilit și coraportul acestora cu examinarea pricinii în fond.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, a fost respins apelul declarat de către Beșelea Ștefan și menținută hotărârea Judecătorei Râșcani, mun.Chișinău din 12 august 2015, fără modificări (corectată prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017 (f.d.143-152); (f.d. 157-158).

La 09 martie 2017, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților procesului copia deciziei emise (f.d. 153).

La 05 mai 2017, Beșelea Ștefan a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, solicitînd casarea acesteia cu emiterea unei noi soluții prin care să fie admisă acțiunea integrală.

Recurentul, Beșelea Ștefan, în motivarea recursului a indicat că instanța de apel a examinat pricina superficial și anume nu a dat o apreciere obiectivă a materialelor cauzei.

Susține că la momentul întocmirii actului nu era prezent nici el și nici soția lui, mai mult de cît atît pilonul este de o utilitate publică și pot să aibă acces și alte persoane.

Mai menționează că instanța de apel urma să audieze agenții care au întocmit actul constatator, pentru a elucida anumite circumstanțe.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 16 iunie 2017, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs intimatului, informându-i că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin referința depusă de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL la 23 iunie 2017, a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de Beșelea Ștefan este inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Materialele cauzei dovedesc faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

La recursul declarat de către Beșelea Ștefan a fost anexat plicul prin care Curtea de Apel i-a expedit copia deciziei emise (f.d. 170).

Astfel, potrivit plicului dat, instanța de apel i-a expedit la 13 martie 2017, copia actului emis.

Prin urmare, prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Beșelea Ștefan la 05 mai 2017, este depus în termen.

Din considerentele prezentate mai sus, instanța observă că cererea de recurs nu a întrunit temeiurile de inadmisibilitate prevăzute de art. 433 alin. b), c), d) din Codul de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a

temeiurilor invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al acestei căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiashvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (a se vedea, *de exemplu*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, *ibidem*, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Benjamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, para. 41, *Marc Brauer*, ibidem, para. 35; *Miessen*, ibidem, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Beșelea Ștefan este formulată în baza art. 432 (1), (2), așa cum prevede art. 437 alin. (1), lit. f) din Codul de procedură civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurentului întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibil cererea acestuia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), ibidem, para. 24; *Benjamin Nersesyan*, ibidem, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurentul Beșelea Ștefan a formulat prezenta cerere după ce au avut posibilitatea de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23

octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiasvili*, ibidem, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecătii nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Beșlea Ștefan nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Beșlea Ștefan se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Luiza Gafton

Oleg Sternioală